

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO HÀ NỘI

HƯỚNG DẪN HOẠT ĐỘNG CHUYÊN MÔN MÔN HÓA HỌC CẤP THPT NĂM HỌC 2016 - 2017

1. Về việc thực hiện qui chế chuyên môn và nội dung dạy học

- Tiếp tục chỉ đạo, quản lý tốt việc thực hiện kế hoạch dạy học do tổ chuyên môn của nhà trường thống nhất được xác nhận của BGH nhà trường và Hướng dẫn điều chỉnh nội dung dạy học môn Hóa học của Bộ ban hành.

Điều chỉnh nội dung dạy học của Bộ (đối với Ban Cơ bản) theo hướng cắt giảm các nội dung quá khó, trùng lặp với bộ môn khác, chưa thật sự cần thiết với học sinh, các câu hỏi bài tập đòi hỏi phải khai thác quá sâu lý thuyết. Sau khi điều chỉnh nội dung dạy học, các giáo viên và học sinh sẽ có thêm thời gian để nghiên cứu kỹ các nội dung khác, tạo điều kiện cho GV đổi mới phương pháp dạy học.

- Thực hiện dạy đủ các giờ lý thuyết, luyện tập và thực hành thí nghiệm.
- Thực hiện các qui định về hồ sơ, sổ sách chuyên môn, về số đầu điểm theo qui định và lưu đề kiểm tra viết.
- Đảm bảo 100% giáo viên lên lớp có giáo án theo hướng đổi mới phương pháp, nếu dùng giáo án đã soạn năm trước cần có sự bổ sung và điều chỉnh cho phù hợp với đối tượng học sinh.
- Hình thức bài soạn không quy định cứng nhắc, nhưng trong bài soạn cần nêu rõ các bước tiến hành của giáo viên và hoạt động của học sinh.

2. Thực hiện đổi mới phương pháp dạy học

Thực hiện đổi mới phương pháp dạy học sâu rộng hơn, triệt để hơn ở tất cả các tổ bộ môn; quán triệt sâu sắc để từng cán bộ, giáo viên và học sinh thực hiện các nhiệm vụ cụ thể sau:

- Tiếp tục đổi mới phương pháp dạy học nhằm phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo, rèn luyện phương pháp tự học và vận dụng kiến thức, kỹ năng của học sinh theo tinh thần Công văn số 3535/BGDĐT-GDTrH ngày 27/5/2013 về áp dụng phương pháp "Bàn tay nặn bột" và các phương pháp dạy học tích cực khác; Công văn số 5555/BGDĐT-GDTrH ngày 08/10/2014 của Bộ GDĐT; đẩy mạnh việc vận dụng dạy học giải quyết vấn đề, các phương pháp thực hành, dạy học theo dự án trong các môn học; tích cực ứng dụng công nghệ thông tin phù hợp với nội dung bài học; khắc phục lối truyền thụ áp đặt một chiều, ghi nhớ máy móc; tập trung dạy cách học, cách nghĩ; bảo đảm cân đối giữa trang bị kiến thức, rèn luyện kỹ năng và định hướng thái độ, hành vi cho học sinh; chú ý việc tổ chức dạy học phân hoá phù hợp các đối tượng học sinh khác nhau.

- Đa dạng hóa các hình thức học tập, chú ý các hoạt động trải nghiệm sáng tạo, nghiên cứu khoa học của học sinh; sử dụng các hình thức dạy học trên cơ sở ứng dụng công nghệ thông tin và truyền thông như: dạy học trực tuyến, trường học kết nối... Ngoài việc tổ chức cho học sinh thực hiện các nhiệm vụ học tập ở trên lớp, cần coi trọng giao nhiệm vụ và hướng dẫn học sinh học tập ở nhà, ở ngoài nhà trường.

- Tổ chức dạy học phân hoá theo năng lực của học sinh dựa theo chuẩn kiến thức, kỹ năng của Chương trình giáo dục phổ thông cấp THPT do Bộ ban hành. Giáo viên chủ động thiết kế bài giảng linh hoạt, khoa học, sắp xếp hợp lý các hoạt động của giáo viên và học sinh; phối hợp tốt giữa làm việc cá nhân và theo nhóm; chú trọng công tác phụ đạo học sinh yếu; nắm chắc tình hình, nguyên nhân học sinh bỏ học và có giải pháp khắc phục tình trạng này; vận động nhiều lực lượng tham gia nhằm duy trì sĩ số.

3. Đổi mới hình thức tổ chức dạy học

- Chú trọng việc dạy học thực hành trong giờ chính khoá; bảo đảm cân đối giữa việc truyền thụ kiến thức và rèn luyện kỹ năng cho học sinh; chú trọng liên hệ thực tế phù hợp với nội dung bài học. Tích cực ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác quản lý chuyên môn và vào các bài giảng.

Tăng cường tổ chức các hoạt động như: Hội thi thí nghiệm - thực hành cho học sinh, Ngày hội tự làm và sử dụng thiết bị dạy học cho giáo viên, Ngày hội công nghệ thông tin,... nhằm khuyến khích giáo viên và học sinh tăng cường sử dụng hợp lý, khai thác tối đa hiệu năng các thiết bị dạy học, phương tiện nghe nhìn, phòng học bộ môn.

- Chấp hành đầy đủ về qui định của cán bộ quản lý dự giờ thăm lớp giáo viên, quan tâm giáo viên mới ra trường; bồi dưỡng cho cán bộ, giáo viên kiến thức, kỹ năng về đổi mới phương pháp dạy học; xây dựng kế hoạch tăng cường tổ chức hội thảo từ cấp trường, cụm trường, chú trọng tổ chức cho giáo viên nghiên cứu khoa học sư phạm ứng dụng, sáng kiến cải tiến; đầu tư xây dựng đội ngũ giáo viên cốt cán các môn học trong các cơ sở giáo dục thuộc cấp THPT. Đổi mới việc sinh hoạt tổ chuyên môn theo hướng tăng cường giúp đỡ vì sự tiến bộ của các thành viên trong tổ thông qua trao đổi, thảo luận về các chủ đề, nội dung giảng dạy, rút kinh nghiệm, tháo gỡ những khó khăn vướng mắc trong giảng dạy.

- Tổ chức và động viên học sinh tích cực tham gia Cuộc thi nghiên cứu khoa học kỹ thuật, Cuộc thi Vận dụng kiến thức liên môn để giải quyết các tình huống thực tiễn dành cho học sinh trung học.

4. Tăng cường đổi mới kiểm tra, đánh giá

Căn cứ vào những yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện nền giáo dục Việt Nam, tập trung nghiên cứu và tổ chức thực hiện việc đổi mới nội dung, hình thức kiểm tra đánh giá hoạt động học tập của học sinh. Các cấp quản lý chỉ đạo thực hiện có hiệu quả các giải pháp:

- Tổ chức thực hiện Thông tư số 58/2011/TT-BGDĐT ngày 12/12/2011 ban hành Quy chế đánh giá, xếp loại học sinh THPT. Tổ chức đủ số lần kiểm tra thường xuyên, kiểm tra định kỳ, kiểm tra học kỳ cả lý thuyết và thực hành. Trong quá trình kiểm tra đánh giá kết quả học tập của học sinh, cần kết hợp một cách hợp lý hình thức tự luận với hình thức trắc nghiệm khách quan; dựa trên chuẩn kiến thức, kỹ năng, hướng dẫn học sinh biết tự đánh giá năng lực của mình.

- Chỉ đạo và tổ chức chặt chẽ, nghiêm túc, đúng quy chế ở tất cả các khâu ra đề, coi, chấm và nhận xét, đánh giá học sinh trong việc thi và kiểm tra; đảm bảo thực chất, khách quan, trung thực, công bằng, đánh giá đúng năng lực và sự tiến bộ của học sinh.

- Chú trọng đánh giá thường xuyên đối với tất cả học sinh: đánh giá qua các hoạt động trên lớp; đánh giá qua hồ sơ học tập, vở học tập; đánh giá qua việc học sinh báo cáo kết quả thực hiện một dự án học tập, nghiên cứu khoa học, kỹ thuật, báo cáo kết quả thực hành, thí nghiệm; đánh giá qua bài thuyết trình (bài viết, bài trình chiếu, video clip,...) về kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập. Giáo viên có thể sử dụng các hình thức đánh giá nói trên thay cho các bài kiểm tra hiện hành.

- Nâng cao chất lượng các bài kiểm tra thường xuyên, định kỳ, kiểm tra học kỳ cả lý thuyết và thực hành. Giáo viên chủ động kết hợp một cách hợp lý, phù hợp giữa hình thức trắc nghiệm tự luận với trắc nghiệm khách quan. Các trường cần chỉ đạo nghiêm túc việc xây dựng ma trận đề kiểm tra cho mỗi chương và cả chương trình môn học; tăng cường ra câu hỏi kiểm tra bổ sung cho thư viện câu hỏi của trường. Khi chấm bài kiểm tra phải có phần nhận xét, động viên sự cố gắng tiến bộ của học sinh. Việc cho điểm có thể kết hợp giữa đánh giá kết quả bài làm với theo dõi sự cố gắng, tiến bộ của học sinh. Chú ý hướng dẫn học sinh đánh giá lẫn nhau và biết tự đánh giá năng lực của mình.

- Tiếp tục thực hiện việc tích hợp nội dung giáo dục bảo vệ môi trường vào môn Hóa học. Trong quá trình tích hợp nội dung giáo dục bảo vệ môi trường cần quan tâm đến nguyên tắc tích hợp là chuyển tải các nội dung bảo vệ môi trường vào bài học một cách tự nhiên, phù hợp với nội

dung bài học, gắn với thực tế, làm cho bài học trở nên sinh động hơn. Việc tích hợp này không được làm quá tải bài học.

- Việc đổi mới phương pháp dạy học phải gắn liền với đánh giá, ra đề và chấm bài, đảm bảo đánh giá đúng trình độ của học sinh. Khi đánh giá cần thể hiện thái độ khách quan, công minh và hướng dẫn học sinh biết tự đánh giá năng lực của mình:

+ Thực hiện đúng quy định về thời lượng kiểm tra trong phân phối chương trình. Thực hiện nghiêm túc các văn bản về "Hướng dẫn kiểm tra đánh giá xếp loại" của Bộ và Sở. *Riêng điểm bài thực hành, Sở giao cho các trường lựa chọn một bài thực hành để đánh giá lấy điểm (hệ số 1).*

+ Kết hợp một cách hợp lý hình thức tự luận và trắc nghiệm trong kiểm tra, đánh giá.

5. Các kỳ thi của học sinh

- Các trường cần chú ý tổ chức ôn luyện cho học sinh giỏi lớp 12 để các em có **kiến thức sâu hơn, rộng hơn kể cả các kiến thức từ lớp dưới** để tham gia kỳ thi HSG thành phố, thi chọn vào đội tuyển HSG thành phố.

- Đối với lớp 10 và 11, khuyến khích các trường (hoặc cụm trường) tổ chức thi Olympic nhằm phát hiện những học sinh giỏi bộ môn.

- Đối với lớp 12: Sở tổ chức thi HSG 12 vòng 1 vào ngày 14/9/2016 (giới hạn vòng 1 hết phần este về hữu cơ, vô cơ BT có thể ở mức độ trải rộng và nâng cao hơn) và vòng 2 vào 30/9/2016. Về hình thức thi năm nay vẫn sẽ có thêm phần lí thuyết thí nghiệm, thực hành (vòng 1 ít thay đổi so với các năm trước, chủ yếu thay đổi ở vòng 2 có thêm các phần lí thuyết thí nghiệm thực hành, việc cho TS làm TN chỉ thực hiện đối với các HS đã được chọn vào đội tuyển QG).

- *Thi Quốc gia THPT*: tổ chức ôn tập cho học sinh khối 12 tập trung vào kiến thức lớp 12 nhằm chuẩn bị tốt kỳ thi Quốc gia THPT, chú ý ôn tập kiến thức cơ bản, tránh “*học tủ, dạy tủ*”.

- Cuộc thi Vận dụng kiến thức liên môn để giải quyết các vấn đề thực tiễn dành cho học sinh trung học (tháng 01/2017)

- Cuộc thi nghiên cứu khoa học kỹ thuật dành cho học sinh trung học (thi cấp TP vào tháng 11/2016).

6. Hoạt động bồi dưỡng chuyên môn

a) Các chuyên đề

- Tiến hành tốt các hoạt động tự bồi dưỡng về kiến thức, phương pháp; cần quan tâm đến những giáo viên mới chưa được bồi dưỡng về CT và SGK mới.

- Kết hợp hoạt động tự bồi dưỡng của từng giáo viên với các buổi sinh hoạt chuyên đề của tổ, nhóm.

- Tích cực tham gia phong trào viết sáng kiến kinh nghiệm, chú ý nâng cao chất lượng khoa học của các bản sáng kiến kinh nghiệm.

b) Sinh hoạt chuyên đề bộ môn và sinh hoạt chuyên môn

- Lựa chọn các chủ đề để phục vụ cho việc dạy học tự chọn tại trường; sáng tạo và cải tiến các thiết bị dạy học; khai thác phần mềm máy tính nhằm ứng dụng vào dạy và học Hóa học;

- Dạy làm nổi bật đặc trưng bộ môn và rèn luyện phương pháp tư duy;

- Dạy trên lớp kết hợp với hướng dẫn học sinh tự học;

- Phương pháp tổ chức cho học sinh thảo luận nhóm trong một tiết dạy.

- Chú ý nâng cao chất lượng các buổi sinh hoạt chuyên môn: cần có chủ đề, có nội dung cụ thể cho từng buổi sinh hoạt chuyên môn. Thống nhất nội dung kiến thức và phương pháp giảng dạy phù hợp với qui định của chương trình. Nâng cao chất lượng dự giờ (*nên tập trung vào những bài khó trong chương trình và chủ đề tự chọn*).

- Mỗi lần họp tổ, nhóm nên có ít nhất 01 chủ đề có thể về dạy học tích hợp, dạy học theo định hướng phát triển năng lực HS, dạy học theo PPDH hiện đại... do một người trình bày rồi thảo luận. Mỗi học kỳ, mỗi trường thực hiện 01 chuyên đề. Trong năm học, mỗi cụm trường thực hiện 01 chuyên đề cho toàn cụm. Chủ đề nên gắn liền với nội dung chương trình giảng dạy, liên quan đến các tình huống sự phạm cụ thể để mang lại hiệu quả cho việc thảo luận.

Trên đây là một số định hướng chính, các đ/c căn cứ vào các văn bản qui định, hướng dẫn của Bộ, Sở và tình hình thực tế tại các nhà trường để xây dựng Kế hoạch công tác của bộ môn cho tổ nhóm chuyên môn của mình.